

Téma podujatia: Spoznaj svet svojej mamy.

Vek: 10-12 rokov

Dĺžka podujatia : 60-75 minút

Cieľ: Priviesť deti k poznaniu čo všetko je úlohou matky. Spolu s deťmi sa porozprávame o niektorých povinnostiach našej mamy, ktoré musí počas dňa vykonať. Následne budú musieť deti splniť pripravené úlohy, pomocou ktorých sa vcítia do „kožy“ mamy.

➤ Hneď na úvod priblížime deťom význam Dňa matiek, ale aj jeho históriu.

Deň matiek, ktorý sa na Slovensku oslavuje vždy v 2. májovú nedeľu, patrí k najkrajším sviatkom. V tomto sviatku sa odzrkadľuje jedinečnosť a nenahraditeľnosť matky. Deti na celom svete majú dnes príležitosť vzdať úctu svojim mamám kvetom či iným darčekom. Väčšinou sa v tento deň prejavuje úcta matke kvetom. V **Anglicku** napríklad nechajú deti s otcom mamičku spať omnoho dlhšie a sami pripravujú raňajky. Veľa rodín pripravuje na Deň matiek špeciálny obed alebo zoberú mamu do jej najobľúbenejšej reštaurácie. V druhú májovú nedeľu oslavujú Deň matiek aj v jednej zo severných krajín, **vo Fínsku**. V ich jazyku sa označuje ako „äitienpäivä“. Deň matiek bol vo Fínsku ustanovený na konci 20. rokov minulého storočia a ako oficiálny vlajkový deň v roku 1947. Aj vo Fínsku sú tradičným darčekom pre matky kvety a mamičky majú raňajky podávané priamo do postele. Počas dňa navštevujú deti svojich starých rodičov, prípadne si pripomenú blízkych návštevou cintorína. Oslavy Dňa matiek v iný deň sú vo svete skôr výnimkou ako pravidlom. V **Latinskej Amerike** sa oslavuje o niekoľko dní neskôr, napríklad v **Argentíne** až v septembri. V **Španielsku** a v **Portugalsku** oslavujú Deň matiek až v decembri. V **Škótsku** tento sviatok pripadá na 26. marca, kedy sú obchody plné darčekom pre mamičky. Ako pri každom sviatku, aj pri tomto si dávajú pohľadnice s predtlačou, na ktoré dopisujú rôzne osobné želania. Neposielajú si ich, ale dávajú priamo do rúk, aby tak znásobili osobitosť a dôležitosť obdarovávanej osoby.

ÚLOHA:

Vyzveme deti, aby skúsili v akých jazykoch poznajú slovo MATKA. Knihovníčka bude mať už vopred na papierikoch napísané toto slovo a postupne ich budú deti pripínať na nástenku. Druhá možnosť - slovo MATKA (v rôznych jazykoch a na samostatných kartičkách) budú pripnuté na tabuli a deti musia uhádnuť v akých jazykoch to je.

(Anglicky – mother; Nemecky – Mutter; Česky – matka; Poľsky – mama; Maďarsky – édesanya; Španielsky – mama; Francúzsky – maman / mère; Taliansky – mamma; Holandsky – moeder; Portugalsky – mãe; Japonsky - お母さん; Rusky – маме; Hebrejsky - מָאָם ; Chorvátsky - majka; Latinsky – mater; Nórsky – mor /mutter.....)

História Dňa matiek

Na ženu ako dárkyňu života mysleli už v antike. V starovekom Grécku oslavovali deň matiek už 250 rokov pred narodením Krista. Boli to slávnosti na počesť bohyně Rhey - matky všetkých bohov. Trvali zvyčajne tri dni - od 15. do 18. marca. Nemali však charakter verejných osláv fenoménu materstva, boli skôr súkromným sviatkom pokračovateľiek rodu.

V 17. storočí začali uznávať tento sviatok v Anglicku. Vtedy v tejto krajine pracovalo veľa detí celý deň od rána do večera bez nároku na voľno. Jedine štvrtá nedeľa počas veľkonočného pôstu bola príležitosťou, aby navštívili rodičov a doniesli darčeky im a súrodencom. Túto nedeľou začali nazývať „Nedeľou matiek.“

V novodobej histórii ľudstva sa Deň matiek dostal do povedomia na prelome 19. a 20. storočia. Podiel na tom má Američanka Anna Marie Jarvisová, ktorá v ženskom spolku v roku 1907 navrhla vzdať hold svojej mame a všetkým matkám sveta. Lobizmus dóm spôsobil, že Kongres USA vyhlásil 8. mája 1914 druhú májovú nedeľu za Deň matiek. Prezident Woodrow Wilson podpísal neskôr dokument, v ktorom bol Deň matiek definovaný ako celoamerický národný sviatok. Dátum druhej májovej nedele sa rozhodli prijať za svoj takmer všetky krajiny na svete.

Deň matiek na Slovensku dlhú históriu nemá, začal sa oslavovať až po roku 1989.

- Bude nasledovať krátka diskusia s deťmi, ako ony oslavujú deň matiek.
- Po diskusii knihovníčka prečíta deťom krátky príbeh: „O účte pre matku.“
(Wojtówicz, Kazimierz: O kázni a dáždnikoch, LÚČ – Bratislava; 1991, s.9, ISBN 80-7114-067-8)

O účte pre matku

Raz, keď matka umývala riad, prišiel k nej jej malý syn a podáva jej účet, v ktorom si zrátal svoje nároky za splnené povinnosti: umytie auta otcovi, ustlanie postele, varovanie mladšej sestry a pod.

Matka si prečítala účet, smutne pozrela na syna, utrela si ruky do zástery a na druhú stranu lístka napísala:

- za 9 mesiacov, ktoré som ťa nosila pod srdcom
- za všetky prebdené noci
- za pranie tvojich vecí
- za nosenie ťa na rukách
- za čítanie ti rozprávok
- za všetko toto nedávam ti účet, lebo všetko, čo som urobila pre teba, urobila som z lásky a nežiadam za to odmenu.

Knihovníčka vyzve deti nech skúsia doplniť „účet“ (t.j. čo všetko robí ich mamina pre nich, za čo by sa jej chceli poďakovať). Pritom im vysvetlí, že naše mamy robia pre nás veľa vecí a nikdy nečakajú odmenu. Robia to z lásky.

- Aby sa deti aspoň trochu vcítili do roly mamy, budú pre nich pripravené rozličné športové i netradičné úlohy.

1.úloha:

❖ **Mama nás musí každé ráno vytáhovať z postele**

Pomôcky: lano, alebo dlhé švihadlo

Deti rozdelíme na dve družstvá. Ich úlohou bude preťahovať sa lanom prípadne švihadlom.

2.úloha:

❖ **Mama musí často nosiť svoje dieťa na rukách.**

Pomôcky: žiadne

Deti rozdelíme do menších družstiev (ak sa bude dať, tak aby bol v každom družstve rovnaký počet detí, ak nie, niektoré deti budú musieť splniť úlohu viackrát.) Dve silnejšie deti – najlepšie chlapci – sa prekrížené chytia za ruky, čím vytvoria „stoličku“. Ich úlohou bude preniesť zvyšné deti na opačnú stranu miestnosti, alebo na vopred určené miesto.

3.úloha:

❖ Mama nám každé ráno robí raňajky / desiaty

Pomôcky: kancelárske spinky

Deti budú musieť čo najrýchlejšie navliecť do seba 10 kancelárskych spiniek. (Knihovníčka im to vopred ukáže)

4.úloha:

❖ Mama musí nakrmiť lyžičkou bábätko a nič nevyliat'

Pomôcky: polievkové lyžice a pingpongové loptičky

Deti budú musieť prejsť vytýčenú trasu s lyžicou v ruke na ktorej zároveň budú mať pingpongovú loptičku. V trase budú mať prekážky – stoličky, pričom musieť dbať na to, aby im loptička z lyžice nespadla. Ak im spadne, pokračovať budú môcť až vtedy, keď si ju opäť uložia na lyžicu.

5.úloha:

❖ Mama musí aj po tme trafiť k svojmu dieťaťu

Pomôcky: šatky, šál na oči

Deti so zaviazanými očami budú musieť prejsť určenú trasu. (jeden z detí , alebo knihovníčka ho bude navigovať len intenzitou plaču – podľa dohody.)

Po úlohách si deti opäť posadajú a bude nasledovať diskusia, ako sa cítili. Následne im knihovníčka vysvetlí, že nielen tieto úlohy, ale aj mnoho iných musí mama plniť nielen jeden deň, tak ako ony pred chvíľou, ale dennodenne. Zároveň sa ich opýta, ako ony pomáhajú svojej mame, či robia nejakú domáce práce a pod.

Po diskusii budú nasledovať TVORIVÉ DIELNE, kde deti vyrobia darček pre svoju mamu. *Inšpirácie môžeme hľadať napr. v knihe Tvorit' sa dá zo všetkého (kol. autorov, Anagram, 2011), alebo z knihy 365 nápadov (Watt, Fiona – Svojtka Co.), prípadne z brožúrok z edície TOPP.*

Srdiečkové pozdravy

Pomôcky – tvrdé papiere, krepové papiere rôznych farieb, farebné papiere, trblietka, lepidlá ,ceruzky, vodové a temperové farby

Deti si z tvrdého papiera vystrihnú podľa makety otváracie srdiečko. Do vnútra napíšu pre maminu text, prípadne nejaký verš. (knihovníčka bude mať veršičky vopred pripravené). Vrch môžu vymalovať farbičkami, ceruzkami, alebo poprilepujú guľôčky z krepového papiera. Prípadne poprilepujú malé kúsky farebného papiera, čím vytvoria mozaikové srdiečko, alebo na lep posypú trblietavé filtre.

Mgr. Adriana Škumátová, Turčianska knižnica v Martine